

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ชนิดการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอาหรับ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ซึ่งผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและปัญหาแนวทางการแก้ไขปัญหากับการจัดการเรียนการสอนภาษาอาหรับ เพื่อให้เกิดการค้นหานโยบายแก้ไขอย่างครอบคลุม โดยจะได้กล่าวถึงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย วิธีการสร้างเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวม วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ครูที่สอนวิชาภาษาอาหรับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำนวน 13 โรงเรียน รวมประชากร 431 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ครูที่สอนวิชาภาษาอาหรับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำนวน 13 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางสำเร็จรูปของเครจซ์และมอร์แกน (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2549:51;) ประชากรของครูผู้สอนจากจำนวน 431 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 204 คน จากนั้นจึงหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน แล้วทำการสุ่มโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ตาราง จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูจำแนกตามโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ครูโรงเรียนพัฒนาวิทยา	72	36
2	ครูโรงเรียนอาสาสุคตีนวิทยา	40	19
3	ครูโรงเรียนตรบียศุลวาตัน	22	10
4	ครูโรงเรียนอิสลาฮียะฮ์	42	20
5	ครูโรงเรียนอุดมศาสตร์วิทยา	22	10
6	ครูโรงเรียนพัฒนาอิสลามวิทยา	32	15
7	ครูโรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ	80	38
8	ครูโรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ	43	20
9	ครูโรงเรียนคารุลอุโลมนิบงบารู	18	8
10	ครูโรงเรียนอิสลาสุคตีนวิทยา	26	12
11	ครูโรงเรียนประทีปวิทยา	24	11
12	ครูโรงเรียนมุสลิมศึกษา	4	2
13	ครูโรงเรียนอิสลามประสานวิทย์	6	3
	รวม	431	204

ที่มา : ข้อมูลสถิติจำนวนบุคลากรที่สอนภาษาอาหรับในสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียน 2550

3.2 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลครั้งเดียว แบบภาคตัดขวาง (Cross – sectional) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอาหรับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

3.3 เครื่องมือในการวิจัย

3.3.1 แบบของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาปรับปรุงและพัฒนา

1. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการ จำนวน 5 คนและรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 3 คน โดยทำการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 8 โรงเรียน ที่เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอาหรับ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมิน พร้อมกับข้อเสนอแนะต่างๆในการแก้ปัญหา

2. แบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินจัดการเรียนการสอนภาษาอาหรับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ด้านต่างๆ 4 ด้านคือ

1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอาหรับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

3.3.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ

วิธีสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้ คือ

1. การสร้างแบบสัมภาษณ์

1.1 ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์

1.2 จัดทำแบบสัมภาษณ์ โดยกำหนดขอบเขตของคำถามให้มีความสอดคล้องที่เกี่ยวกับประเด็นสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอาหรับทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

1.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่เสร็จสมบูรณ์แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบถึงความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ต่อไป

1.4 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแล้วไปใช้ในการทดลองสัมภาษณ์ กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัย จำนวน 1 ครั้ง

1.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ทำการทดลองแล้วมาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. การสร้างแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างขึ้นโดยศึกษามาจาก เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นแนวทางในการ สร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดกรอบแนวความคิดเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการร่างแบบสอบถาม

2.3 สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเนื้อหาในการ สอบถาม ในประเด็นที่มุ่งสอบถามในเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษา อาหรับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล โดยการสร้างแบบสอบถามที่ดัดแปลงคำถามมาจากวิทยานิพนธ์ของ เฉลิมพล และชัน ;2550:147-153) ได้ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ .97 วิทยานิพนธ์ของ อับดุลรอแม การ์อูมา ;2542:91-96) ได้ค่า ความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ .95 และนิตยา มัสเยาะ (2545: 70-73) ได้ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ .91

2.4 นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะนำแก้ไขปรับปรุง

2.5 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอน จำนวน 4 ท่าน เพื่อ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อ คำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น และคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าความตรง ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาถึงความเห็นและให้ คะแนน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 116-117) ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้อง

2.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายแล้ว ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า ซึ่งเป็นครูผู้สอนภาษาอาหรับ จำนวน 30 คน

2.7 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจสอบให้คะแนนและหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ ,2540 :125-126)

2.8 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขคุณภาพของเครื่องมืออีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์จากข้อบกพร่องที่พบจากการตอบของกลุ่มตัวอย่าง

2.9 จัดทำแบบสอบถามให้เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ทำเรื่องขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังโรงเรียนที่จะทำการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวไปยังโรงเรียนที่จะทำการเก็บข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง รวมทั้งดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารคือ ครูใหญ่และหัวหน้าวิชาการ

3. ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน แล้วนำดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและทำการสรุปต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาสรุปประเด็นสำคัญของแต่ละด้าน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการ

สอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมิน พร้อมกับข้อเสนอแนะต่างๆในการแก้ปัญหา นำเสนอเชิงบรรยายประกอบการอภิปราย

2. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามดำเนินการวิเคราะห์ ตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อคัดเอาเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จัดหมวดหมู่ตามลักษณะของตัวแปร แล้วหาค่าร้อยละ

2. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของแบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอาหรับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา เป็นรายด้านและหาค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน

3. เกณฑ์การให้คะแนน

3.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผลในการศึกษาค้นคว้า

3.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 กำหนดคะแนนเป็นมาตราส่วนประมาณค่า แสดงระดับของ สภาพการดำเนินการจัดการเรียนการสอนภาษาอาหรับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ดังนี้

- 1 หมายถึง สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย
- 3 หมายถึง สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก
- 5 หมายถึง สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการดำเนินการจัดการเรียนการสอนภาษาอาหรับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ให้ระดับคะแนนตาม แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตามเกณฑ์ของเบสต์ (Best) โดยแบ่งช่วงของค่าตัวกลางเลขคณิต 5 กลุ่ม ในการแปลความหมาย ดังนี้ คือ

- 1.00-1.49 หมายถึง สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 1.50-2.49 หมายถึง สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย
- 2.50-3.49 หมายถึง สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง
- 4.00-4.49 หมายถึง สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

4.50-5.0 หมายถึง สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด

3.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอาหรับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา วิเคราะห์โดยวิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แล้วหาค่าความถี่เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผล

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งใช้ค่าสถิติ

1. ค่าความถี่และค่าร้อยละ (percentage)

1.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์มูลค่าร้อยละ แล้วนำเสนอรูปตารางประกอบความเรียง

1.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นปลายเปิด(Open-Ended Question) เสนอในรูปของความเรียง โดยเรียงตามลำดับความถี่

2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (arithmetic mean)

นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาแจกแจงความถี่หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) หาค่าตัวกลาง

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

นำค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) แต่ละข้อมาวัดการกระจายของคะแนนแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง โดยหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละข้อ

4. ค่า T-Test ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

5. ค่า F-Test ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม